21 Νοεμβρίου 2014

“ΤΑΞΙΔΙ ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΗΘΛΕΕΜ- Η Σαρακοστή των Χριστουγέννων…

/ Γενικά Θέματα

Με τα μάτια της ψυχής μας ας κοιτάξουμε ψηλά στον ουρανό και ας ακολουθήσουμε

το αστέρι των σοφών μάγων σε ένα

ΤΑΞΙΔΙ ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΗΘΛΕΕΜ

Η εορτή της κατά σάρκα Γεννήσεως του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, τα Χριστούγεννα, αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες ημέρες της χριστιανοσύνης. Ανήκει σις Δεσποτικές εορτές, δηλ. αναφέρεται σε γεγονός της ζωής του Δεσπότη Χριστού. Μαζί με το Πάσχα είναι οι κορυφαίες εορτές της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Την ημέρα αυτή εορτάζουμε την ενανθρώπηση του Θεού Λόγου, την κάθοδο του δευτέρου Προσώπου της Αγίας Τριάδος στον κόσμο. Ο Θεός γίνεται άνθρωπος για να γίνει ο άνθρωπος θεός κατά χάριν. Ο Θεός έρχεται από τον ουρανό στη γη, για να ανέβει ο άνθρωπος από τη γη στον ουρανό. Ο Χριστός ήλθε ανάμεσά μας για να σώσει το ανθρώπινο γένος, να στήσει και πάλι τις γκρεμισμένες γέφυρες επικοινωνίας με τον Θεό, να αποκαταστήσει τον άνθρωπο στην αληθινή του δόξα, να φανερώσει στους ανθρώπους το θέλημα του Θεού. Ο Χριστός ταπεινώθηκε βαθειά για να μας ανυψώσει, γενήθηκε στο χρόνο για να υπερβούμε εμείς το χρόνο, έλαβε την ανθρώπινη φύση για να τη θεώσει. Γι’ αυτό γιορτάζουμε, χαιρόμεθα και πανηγυρίζουμε.

ΤΟ ΑΓΙΟ ΔΩΔΕΚΑΗΜΕΡΟ

Τους πρώτους αιώνες η Γέννηση και η Βάπτιση του Χριστού συνεορτάζονταν την ίδια ημέρα, και συγκεκριμένα στις 6 Ιανουαρίου, με το κοινό όνομα Επιφάνεια. Από τα μέσα του 4ου αιώνα καθιερώθηκε ως ξεχωριστή η γιορτή των Χριστουγέννων στις 25 Δεκεμβρίου, και παρέμεινε στις 6 Ιανουαρίου μόνο η γιορτή της Βαπτίσεως του Κυρίου.
Παράλληλα διαμορφώθηκε και το Άγιο Δωδεκαήμερο, δηλ. μια περίοδος δώδεκα ημερών (25 Δεκεμβρίου έως 6 Ιανουαρίου), από την ημέρα των Χριστουγέννων έως και την ημέρα των Θεοφανείων, που περιλαμβάνει ακόμη την εορτή της Περιτομής του Κυρίου και τη μνήμη του Μεγάλου Βασιλείου (1η Ιανουαρίου).

Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ

Η μεγάλη σημασία της εορτής των Χριστουγέννων και η ευλάβεια των χριστιανών, υπό την επίδραση μάλιστα και της χρονικά παλαιότερης Μεγάλης Τεσσαρακοστής του Πάσχα, οδήγησαν στην καθιέρωση μιας προπαρασκευαστικής περιόδου, όπου οι πιστοί ετοιμάζονται πνευματικά να «οδεύσουν» μέχρι το σπήλαιο της Βηθλεέμ. Η προπαρασκευαστική αυτή περίοδος έχει διάρκεια 40 ημέρες, ονομάζεται Σαρακοστή των Χριστουγέννων και αρχίζει κάθε χρόνο στις 15 Νοεμβρίου.
Οι ύμνοι στη λατρεία μας θυμίζουν πως έχουμε εισέλθει σε αυτή την ιερή περίοδο, πως με τρόπο πνευματικό έχουμε πάρει κι εμείς το δρόμο που οδηγεί στη νοητή

Βηθλεέμ, δηλ. την Εκκλησία, στην οποία ο Χριστός γεννιέται για να αναγεννήσει κάθε άνθρωπο που ειλικρινά πιστεύει σ’ Αυτόν ως προσωπικό του Σωτήρα. Απο τις 21 Νοεμβρίου (εορτή των Εισοδείων της Θεοτόκου) ψάλλουμε τις Καταβασίες των Χριστουγέννων, η α΄ Ωδή των οποίων έχει ως εξής: «Χριστός γεννάται, δοξάσατε. Χριστός εξ ουρανών, απαντήσατε. Χριστός επί γης, υψώθητε. Άσατε τω Κυρίω πάσα η γη και εν ευφροσύνη ανυμνήσατε λαοί ότι δεδόξασται». Από τις 26 Νοεμβρίου (που είναι η επομένη της αποδόσεως της παραπάνω θεομητορικής εορτής) ψάλλουμε το προεόρτιο Κοντάκιο «Η Παρθένος σήμερον τον προαιώνιον Λόγον εν σπηλαίω έρχεται αποτεκείν απορρήτως. Χόρευε η οικουμένη ακουτισθείσα, δόξασον μετά αγγέλων και των ποιμένων, βουληθέντα εποφθήναι παιδίον νέον, τον προ αιώνων Θεόν».

Η ΝΗΣΤΕΙΑ

Την περίοδο των 40 ημερών, δηλ. από τις 15 Νοεμβρίου έως και την παραμονή των Χριστουγέννων, οι χριστιανοί νηστεύουν. Τη νηστεία αυτή μερικοί ονομάζουν και «νηστεία του αγίου Φιλίππου», προφανώς επειδή αρχίζει την επομένη της μνήμης του συγκεκριμένου αγίου αποστόλου.
Όλες αυτές τις ημέρες δεν τρώμε κρέας, γαλακτερά και αυγά. Μπορούμε όμως να καταλύουμε ψάρι –εκτός φυσικά την Τετάρτη και την Παρασκευή. Η ιχθυοφαγία διαρκεί έως και την 17η Δεκεμβρίου (σύμφωνα με το επίσημο βιβλίο «ΔΙΠΤΥΧΑ» της Εκκλησίας της Ελλάδος, που παραπέμπει και στο «Πηδάλιον» της Εκκλησίας). Ψάρι καταλύουμε και την εορτή των Εισοδείων της Θεοτόκου (21 Νοεμβρίου), ακόμη και αν η εορτή αυτή πέσει Τετάρτη ή Παρασκευή.
Προσοχή: Και η παραμονή των Χριστουγέννων είναι ημέρα αυστηρής νηστείας και προετοιμασίας των χριστιανών για την ημέρα της Γεννήσεως του Κυρίου και ιδιαίτερα για τη Θεία Λειτουργία, η οποία τελείται πανηγυρικά. Συνεπώς, το βράδυ της παραμονής προσφέρεται μόνο για στιγμές πνευματικής ανάτασης και προετοιμασίας, ενόψει του μεγάλου γεγονότος της επόμενης ημέρας.

ΝΗΣΤΕΙΑ ΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΩΝ

Πρέπει να έχουμε πάντα υπόψιν μας ότι για την Εκκλησία μας η αληθινή νηστεία δεν είναι μόνο η αποχή από τροφές, αλλά και η αποχή από πάθη και αμαρτίες. Λέγει χαρακτηριστικά ο Μέγας Φώτιος: «Νηστεία δεκτή από τον Θεό είναι αυτή που μαζί με την αποχή των τροφών συνδυάζει και την αποστροφή προς τη φλυαρία, το φθόνο, το μίσος και τα άλλα αμαρτήματα. Αυτός που νηστεύει από τροφές, αλλά δεν εγκρατεύεται από τα πάθη, μοιάζει με εκείνον που έβαλε λαμπρά θεμέλια στο σπίτι, που έκτισε, αλλά αφήνει να συγκατοικούν μαζί του φίδια, σκορπιοί και κάθε φαρμακερό ερπετό».
Επιδίωξή μας λοιπόν για τούτη την περίοδο είναι και η πνευματική νηστεία, δηλ. η

αποφυγή της αμαρτίας και η τήρηση του θελήματος του Θεού, η εφαρμογή της αγάπης, η συγχωρητικότητα, η ελεημοσύνη και η απόκτηση ακόμη μεγαλύτερης αρετής. Με τον τρόπο αυτό κατανοούμε καλύτερα και πραγματώνουμε το λόγο του Μεγάλου Βασιλείου «Αληθινή νηστεία είναι η αλλοτρίωση από κάθε κακό, από κάθε αμαρτία, από κάθε εμπαθή λογισμό, από κάθε βρώμικη επιθυμία».

Η ΜΕΤΑΝΟΙΑ

Με τη νηστεία και την προετοιμασία μας για τα Χριστούγεννα συνδέεται και η μετάνοια. Η ειλικρινής εξέταση του εαυτού μας, η παραδοχή των σφαλμάτων μας και η συμμετοχή μας στο ιερό μυστήριο της Εξομολογήσεως αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις για μια πραγματικά άξια συμμετοχή στη χριστουγεννιάτικη Θεία Λειτουργία. Μάλιστα, είναι καλό να φροντίσουμε ώστε να προσέλθουμε στο ιερό Μυστήριο εγκαίρως και όχι την τελευταία στιγμή.
Η προπαρασκευαστική αυτή περίοδος προ των Χριστουγέννων μας παρέχει μια πολύ καλή δυνατότητα να αντιληφθούμε την αθλιότητα που κρύβουμε στα βάθη του «είναι» μας, να αποκτήσουμε φρόνημα ταπεινό και ελεγκτικό του εαυτού μας, να μεταμορφωθούμε ψυχικά, να μετανοήσουμε ειλικρινά και να τολμήσουμε τη μεγάλη συνάντηση με τον Νεογέννητο Κύριο της Βηθλεέμ.

Η ΛΑΤΡΕΙΑ

Σε μια περίοδο πνευματικής προετοιμασίας και προσμονής, όπως οι σαράντα ημέρες πριν τα Χριστούγεννα, ουσιαστικό ρόλο διαδραματίζει η προσευχή των πιστών και η συμμετοχή μας στη λατρεία της Εκκλησίας. Τις ημέρες αυτές έχουμε πλήθος εορτών και μνήμες Αγίων, που μας φέρνουν πιο κοντά στη χάρη του Θεού, με τον Εσπερινό και τη Θεία Λειτουργία, που τελούμε.
Παράλληλα, αποτελεί πλέον συνήθεια σε πολλούς Ναούς η τέλεση της Θείας Λειτουργίας καθημερινά τις ημέρες αυτές, ως μία ακόμη ευκαιρία για να μείνει ανύστακτη η διάθεσή μας για κοινωνία και ένωση με τον Θεό. Τελούμε λοιπόν το λεγόμενο «Σαρανταλείτουργο», αληθινά μια μοναδική ευκαιρία μέσα στο χρόνο, που παρασύρει κάθε πιστό σε πνευματική ανανέωση, εγρήγορση, αγιότητα. Στον Ιερό Ναό μας θα τελεσθεί κι εφέτος το «Σαρανταλείτουργο», και είναι ωφέλιμο να συμμετέχουμε σε αυτό και να προετοιμαζόμεθα για να προσέλθουμε στη Θεία Κοινωνία.
Να λοιπόν, είναι μπροστά μας ο δρόμος προς τη Βηθλεέμ. «Δεύτε ίδωμεν πιστοί, πού εγενήθη ο Χριστός», ψάλλει η Εκκλησία μας. Ας ακολουθήσουμε τις συμβουλές της μητέρας μας Εκκλησίας, ας προετοιμασθούμε κατάλληλα όλες αυτές τις ημέρες και ας αξιωθούμε να προσκυνήσουμε «τον Παλαιό των ημερών που έγινε Βρέφος για χάρη μας, τον καθήμενο σε ουράνιο θρόνο ψηλό που τοποθετήθηκε σε φάτνη, Εκείνον που έσπασε τα δεσμά της αμαρτίας και τώρα τυλίγεται με τα

σπάργανα, επειδή αυτή είναι η θέλησή Του»

(Ιερός Χρυσόστομος)

Πηγή: tokandylaki.blogspot.gr